

Despisteak eta hanka sartzeak

Joxean Agirre

Despisteak, ondoriorik gabeak direnean, sinpatikoak egiten zaizkigu. Pasteur, esate baterako, bere bakterioekin hain zebilen emozionatuta egun haietan non ezkon-tzera joan behar zuela ahaztu zitzaion eta gonbidatuak etorri behar izan zuten bere bila, emaztegaia, Marie Laurent, denbora luzez itxaroten zeukala gogarazteko.

Koldo Mitxelenak kontatzen duenez, Azkue ere gremio horretakoa zen. Gerran Eusko Jaurlaritzatza eratu zenean, Euskaltzaindiak gobernu berriari bisitan joatea erabaki zuen. Lekeitiora joan ziren euskaltzainburuaren bila eta Bilbora abiatu ziren. Azkue ez omen zen gehiegi enteratzen gerraz ere, kezkatuagoa zebilen nonbait esku artean zuen “Euskalerriaren

yakintza” lanarekin. Herriko irteeran gizon-nezko bat aurkitu omen zuten guardia egiten uniforme, fusil eta guzti. «Zein da gizon hori?», galdetu omen zuen Azkuek eta miliziano bat zela esan ziotenean «Zer da miliziano bat?», galdetu omen zuen.

Nik neure begiz ikusi dudan despisterik ederrenetako bat Xabier Sanchez Erauskinena da, “Punto y Hora” astekariaren zuzendari zenarena. Gizona presaka ibili ohi zen eta egun batean autoari motorra itzaltzea ahaztuta igo zen erredakziora. Norbaitek esan zion autoa martxan utzita etorri zela eta ez zen askorik larritu, «posible da» esan zuen eta joan zen itzaltzera.

Despisteak sinpatikoak dira, baina hanka sartzeak askotan larriak. 90eko hamarkadan hasi zen Europako Garraio Batzordea

Abiadura Handiko Trenaren mapak diseinatzen eta oso gutxik pentsa zezaketen gaurko egoerara iritsiko ginenik. Euskal Y-a da Euskal Herrian egin den inbertsio publikorik erraldoiena eta izango da seguru asko egin den hanka sartzerik kolosalena ere. Gauzak dauden bezala (gainkostu, atzerapen eta lotura faltez gainera funtzionamenduan edukitzeko dirulaguntza etengabeak beharko ditu) ederra litzateke politikoren batek esango balu: ez genuen zuhurtziaz jokatu, hanka sartu dugu, ez dakigu zer egin, epe bat hartuko dugu gauzak eztabaidatzeko. Ez lukete sikiera errua aitortu beharrik ere izango. Zailantzak dituztela esatea aski lukete eta nik barkatu egingo niekeela uste dut. Baina, lasai egon, ez da halakorik gertatuko. •

Zoazte pikutara!

Nekane Zinkunegi
Barandiaran

Zer, ez al duzu gizendu behar? Zuri ez al zaizu sabela inoiz hazi-ko?»; «Botagurarekin al zabil-tza? Seguru neska izango dela»; «Zu-re aurpegia ikusita, mutila izango da»; «Bihotzerrea izaten al duzu? Orduan, ile askorekin jaioko da»; «Hara, oraintxe hasi zara haurdun itxura apur bat hartzen, oinez ibiltzerakoan hanka zabalka»...

«Zer da, mutila ala neska?». Ez diogu belarritakorik jarri, eta jendeak badu nahiko lan. «Aizu, protestan ari da, atera ezazu ume kotxetik»; «A, zuek ere za-

pian bilduta eramaten al duzue? Ez da hoztuko, ez»; «Negarrez ari da, goseak egongo da»; «Bularrari berak hel diezaion uzten duzu? Guri geuk sartu behar geniola erakutsi ziguten ba»; «Zer moduzko gauak izaten ditu? Nireek gau osoan lo egiten zuten»; «Ez al diozue txupeterik eman? Ba bularrera ohitzen baduzue, ama erabiliko du txupete gisa»; «Seguru al zaudete lau hilabeterekin soilik haur eskolara eramateaz?»...

Ba ez, ez nago ehuneko ehunean ezertaz seguru. Eta uste dut haurdun-

diak eta amatasunak behar dutela daukatena baino dimentsio publikoagoa. Baina publikotasun hori haurdun da-goen edo ama izan den emakumearen erabaki guztiak auzitan jartzeko bada, hura epaitzeko bada, kaltegarria izan daiteke oso.

Beraz, ba al dakizue zer esaten dizue-dan besterentzako aholkuak debalde di-tuzuenoi? Zoazte pikutara! Zerbaitez erabat ziur banago, badakit zuek egin zenuten adina egiteko gai izango garela: ahal duguna. •